

KUUSALU VALLA SPORDI ARENGUKAVA 2014-2020

SISSEJUHATUS

Arengukavas kasutatavad põhimõisted

I. HETKEOLUKORRA KIRJELDUS JA ARENGUSUUNAD

Arengueelduste analüüs

Visioon ja strateegilised eesmärgid

II. TEGEVUSKAVA 2014-2016

Arengukava ülevaatamise ja uuendamise kord

Kasutatud materjalid

SISSEJUHATUS

Kuusalu valla spordi arengukava on strateegiline dokument, mis määrab valdkonna arengu põhisuunad aastateks 2014-2020. Spordi arengukava on Kuusalu valla arengukava 2013-2032 jätkuks ja laienduseks. Käesoleva arengukava koostamise algatas Kuusalu vallavolikogu vabaaja komisjon 2012. aastal põhjendusega, et arengukava on vajalik, kuna mitmed lahendused nõuavad valla tasandil kokkuleppimist ning arengukava aitab ühendada spordi arendamisega tegelevate organisatsioonide, asutuste ja entusiastide tegevused luues suuremat omavahelist koostööd ja sünergiat. Arengukava võimaldab vaadata pikemas perspektiivis tulevikku ja on osapooltele igapäevatoos abiks, et järgida kokkulepitud pikaajalisi eesmärke.

Kuusalu valla arengukavas on sõnastatud visioon aastaks 2020: Kuusalu on tegusa kogukonnaga, turvaline, head haridust, mitmekesiseid töökohti ja vaba aja veetmise võimalusi pakkuv vald, kus lõimuvad pärandkultuur ja loodus.

Arengukava projekt valmis 2013. aasta sügisel mitmete töögruppide arutelude ja koostöö tulemusena just nende poolt, kes seda hiljem ka ellu viivad. Korraldati ühisarutelusid, milles osalesid kultuuri, spordi ja noorsootöö valdkondade esindajad, samuti toimus valdkonnapõhiseid kohtumisi esindajatega eraldi. Kohtumistel kasutati põhilise töövahendina grupitöid, et lühikese aja jooksul läbi töötada suur hulk materjali, ideid ja mõtteid. Keskmiselt osales igal koosolekul 10-15 inimest. Kõik seisukohad ja märkused kaaluti ühiselt läbi ning vormistati kokkuleppeliste ettepanekutena. Ühise tööna valmis arengukava visiooni, arengueesmärkide ning tegevussuundade osa. Arengukava koostamise töörühma juhtis Anu Kirsman (Kuusalu Matkaselts), osalesid Kadri Idavain (Kuusalu Spordikeskus), Kaido Laas (Kuusalu Rattaklubi), Ingrid Keerma (Kuusalu Spordiklubi), Margus Keerma (Kuusalu Spordiklubi), Erti Paalberg (Spordiklubi Suusavägi), Helges Mändmets (Kolgaküla Spordiklubi RADA), Sander Piibemann (Jalgpalliklubi Kuusalu Kalev), Priit Seli (Karateklubi IVL), Matti Krönström (Kuusalu Vallavolikogu), Urmas Paomees (Kuusalu Vallavolikogu), Kaie Ustav (Kuusalu Pereühing), Urmas Osila (Kolga Tenniseklubi), Ago Katvel (Kolga Palliklubi), Signe Teesalu (Kolga Keskkool), Teet Kallaste (Kasispea külavanem), Tõnu Valdma (Kolga Keskkool). Materjali pani kokku ja vormistas dokumendiks Milli Kikkas (Kuusalu Vallavalitsus).

2014. aasta aprilli- ja maikuuks vaadati arengukava projekt vallavalitsuse ning vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni poolt üle, uuendati rahvastikuandmeid jm statistilisi näitajaid.

Käesolevas arengukavas on kesketeks suundumusteks sporditegemise võimaluste laiendamine, eelkõige elukohalähedaste spordirajatiste väljaarendamise ja kasutuselevõtu kaudu, rohkema elanikkonna kaasamine kehalistesse tegevustesse, treenerite ja juhendajate suurem väärtustamine ja sporditegevuse kvaliteedi tõstmine. Oluliseks sisendmaterjaliks arengukava koostamisel olid Kuusalu valla arengukava ja Kuusalu valla eelarvestrateegia koostamise käigus kogutud materjalid ja uuringud, töörühmade koosolekute materjalid, olemasoleva olukorra kirjeldused ja analüüs, valdkonda reguleerivad õigusaktid jms.

Arengukavas kasutatavad põhimõisted

AVALIK RUUM – üldkasutuses olev valla ala ja infrastruktuur (näiteks pargid, platsid, üldkasutatavad hooned jms).

EESMÄRK – tulevikupildist lähtuv soovitud seisundi kirjeldus, milleni tahetakse teatud ajaks jõuda ja mis on määratletav, mõõdetav, realselt elluviidav ning liigendatav.

KOOLISPORT – koolide huviringides korraldatud õppekava väline sportlik tegevus.

LIIKUMISHARRASTUS/RAHVASPORT/TERVISESPORT – tervise hoidmise ja tugevdamise eesmärgil toimuv organiseeritud või spontaanne kehalist koormust andev meelelahutuslik liikumine või sportlike kehaliste harjutuste sooritamine, mille läbi taotletakse kehalist vormisolekut ja head tervislikku seisundit ning mis ei ole suunatud võistlusliku tulemuse saavutamiseks (tervisesportlane).

NOORTESPORT – kuni 7-19-aastaste laste ja noorte mitmekülgne mänguline ja sportlik klubiliselt organiseeritud tegevus.

PROJEKTITOETUS – ühekordne toetus valdkonna projektidele, mille eesmärgiks on sporditegevuse arendamine era-, avaliku ja vabasektori poolt algatatud tegevuste kaudu.

SPORDIKLUBI – sportliku tegevuse arendamiseks asutatud eraõiguslik-juriidiline isik.

SPORDIRAJATIS – spetsiaalselt sportimiseks ehitatud/kohandatud hoone, ehitis või rajatis (nt spordikeskus, staadion, ujula, mänguväljak, palliplats, terviserada, matkarada jne).

SPORT – mänguline, valdavalt võistlusliku ja kehalise iseloomuga tegevus.

SPORTIMISPAIGAD – avalikus ruumis spetsiaalselt sportlikuks tegevuseks või liikumisharrastuseks ettenähtud paigad kõigile spordiga tegelejatele.

SPORTLANE – isik, kes osaleb võistlusspordi tegevuses.

TEGEVUSKAVA – arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamiseks ja elluviimiseks vajalike konkreetsete tegevuste loend koos soovitus tulemuse, ressursside, elluviijate ja tähtaegade määratlemisega.

TEGEVUSTOETUS – toetus valdkonna aastaringseks tegevuseks ja organisatsiooni arendamiseks/tugevdamiseks.

TIPPSPORTLANE – isik, kelle sportlik tegevus on suunatud kõrgete sportlike tulemuste saavutamisele.

TREENER – sportlasi ja teisi spordis osalevaid isikuid juhendav spetsialist, kellel on treeneri kutsekvalifikatsioon kutseeaduse tähenduses.

TREENINGRÜHM- ühistel alustel koos treenivate inimeste grupp

VISIOON – kõrge üldistusastmega ettekujutus sellest, milliseks soovitakse kujundada valdkonna tulevik aastaks 2020.

VÕISTLUSSPORT – sportlik tegevus, mis on suunatud edu saavutamisele avalikus sportlikus konkurentsis (sportlane).

I. HETKEOLUKORRA KIRJELDUS JA ARENGUSUUNAD

Sporditegevus vallas

Kuusalu valla spordikorraldus lähtub Spordiseaduse normdokumentidest ja on analoogne muude piirkondade omaga: lähtutakse Eestis tunnustatud alakeskse ja klubilise tegevuse põhimõtetest. Lisaks koolide õppekavadesse kuuluvale kehalise kasvatusesele (2 tundi nädalas) ning lisaks toimuvatele plaanilistele liikumistundidele (rütmika), saavad valla lapsed ja noored oma liikumisharrastuse mittetulunduslikes klubides.

Kuusalu valla spordi rahastamisel lähtutakse 18.06.2014 määrusest nr 23 "Kuusalu valla eelarvest finantseeritavate ühekordsete toetuste taotlemise ja menetlemise kord" ja 27.03.2002 vastu võetud Kuusalu valla sporditegevuse rahastamise korrast ning Kuusalu vallavolikogu kultuuri- ja spordikomisjoni ettepanekutest.

Kuusalu valla arengukavas on kultuuri ja vaba aja valdkonnas sõnastatud strateegiline eesmärk: vallas on heakorrastatud ja tegusad rahvamajad, raamatukogud, külakeskused ja spordirajatised, kus on mitmekesised võimalused kultuuri ja spordiga tegelemiseks kõigile kogukonna liikmetele. Vallas on tagatud loodus- ja pärandkultuuri objektide säilimine ja väärtustamine, objektid on atraktiivsed ka valla küllastajatele. Kultuuri ja vaba aja valdkondlike mõõdikutena on kirjeldatud valla taidlus- ja spordiringide arv; valla taidlus- ja spordiringides osalejate arv; spordikeskuse külaskordade arv; suurürituste arv (elanikud ja külastajad, nt üle 500 osaleja), jt. Peamiste rakendatavate meetmete ja tegevustena on toodud kultuuri- ja vaba aja taristu loomine ning parendamine; spordi- ja kultuuritaristu tasuta või sooduskasutamine valla elanikele; kultuuri- ja spordiürituste algatamine ja toetamine; jt.

Inimeste tegelemine spordi ja liikumisharrastusega on põhiliselt suunatud kahele eesmärgile:

- tervisespordi ja liikumise abil oma füüsilise ja vaimse seisundi parendamine
- võistlustel parima tulemuse saavutamine sportliku eneseteostuse kaudu.

Kuusalu vallas on rida sportlikke sündmusi, millel on pikaajalised või lähiaastatel kujunenud traditsioonid:

- Kuusalu-Aegviidu suusamatk aastast 1976
- Kuusalu rattaralli aastast 1985
- Lauritsapäevajooks aastast 1990
- Kuusalu laste spordipäev aastast 1963
- Külade kümnevõistlus aastast 2010

Võistlusspordiga tegeletakse põhiliselt spordiklubide egiidi all. Vallas on väga aktiivselt võistlustel osalevaid spordiklubisid, kus enamik treenijaid osaleb pidevalt erinevatel võistlustel ja võistlussarjades. Lisaks osalevad tiptasemel võistlustel ka üksiksportlased, kes võivad kuuluda mõnda teise spordiklubisse või üldse mitte kuhugi kuuluda, aga elavad Kuusalu vallas.

Sporti viljelevad vabaihendused – Kuusalu vallas registreeritud spordiühendused

<i>Spordiklubi</i>	<i>Selgitused</i>	<i>Treener või Juhendaja või Esindaja</i>	<i>Vallapoolne tegevustoetus</i>
Harjumaa Kehalise Kasvatuse Õpetajate Ühendus	Vallas registreeritud ametiliit	Margus Keerma	Ei
Fuji Rattaklubi		Ragnar Sõrmus	Ei
Jalgpallikubi Kuusalu Kalev	50 noorsportlast	Sander Piibemann	3 rühmale
Kolgaküla Spordiklubi RADA		Helges Mändmets	hoolduskuludeks
Kuusalu Jalgpalliklubi RADA		Margus Kröönström	Staadioni tasuta kasutamine liigamängudeks ja treeninguteks 1 x nädalas
Karateklubi IVL	30 noorsportlast	Priit Seli	3 rühmale
Karateklubi IVL	24 lasteaialast	Katre Taal	Ei
Kuusalu Karateklubi		Priit Seli	Ei
Kuusalu Karate Kool	30 last vanuses 7-19 aastat Kumite, kata ja kobudo treeningrühmad	Taavi Ustav (treener) Margus Soom (instruktor)	Spordikeskuse tasuta kasutamine treeninguteks
Kuusalu Matkaselts	Korraldab üritusi	Anu Kirsman	Ei
Kuusalu Pereühing	Beebide võimlemine ja ujumine	Kaie Ustav	2 rühmale
Kuusalu Rattaklubi		Kaido Laas	1 rühmale
Kuusalu Spordiklubi	kergejõustik, 64 noorsportlast	Margus Keerma	5 rühmale
Kuusalu Tenniseklubi	26 noorsportlast	Kristo Palu	2 rühmale
Kuusalu Rahvasport	Naiste saalihoki	Pille Plakk	Ei
MC Kolga	Tennisehall Kolgas	Urmas Osila	Ei
Kolga PK		Ago Katvel	Ei
Ida-Harjumaa Invaühing		Agnes Valgiste	Ei

Kuusalu vallas tegutsevad spordiühendused, mis on registreeritud mujal

Keila Swimclub	Ujumine	Indrek Sei	5 rühma
Wadokan	Karate	Jüri Undusk	2 rühma; valla toetus puudub

Valla toetuseta tegutsevad spordiringid: jooga, aeroobika (ca 30 naist), saalihoki (ca 24 inimest), naiste korvpall (ca 10 naist), BC Kiiu korvpall (ca 17 meest), Kolga Palliklubi võrkpall,

Kuusalu JSK võrkpall, FC Kiiu jalgpall (ca 24 meest), Kuusalu JK Rada jalgpall (22 täiskasvanut), Kuusalu JK Kalev (17 täiskasvanut, 48 noort), Valkla võrkpall (10 inimest), FC Noored (13 noormeest).

TREENERID ja nende kutsekvalifikatsioonid 20.05.2014 seisuga

(allikas: <http://www.spordiregister.ee/treeneriteregister/index.php>)

Nimi	Kutse	EKR=EQF	Tunnistus	Kehtib kuni	KOV	Töökoht
Urmas Kotkas	Tennisitreener I	3	049818	24.05.2014	Kuusalu	Kuusalu Tenniseklubi
Kaido Laas	Jalgrattaspordi treener IV	6	055666	01.12.2014	Kuusalu	Kuusalu Rattaklubi
Kaspar Osila	Korvpallitreener I	3	076482	20.12.2016	Kuusalu	
Erti Paalberg	Murdmaasuusatamise treener III	5	051528	31.05.2014	Kuusalu	Spordiklubi Suusavägi
Triin Parro	Aeroobikatreener I	3	051649	16.06.2014	Kuusalu	Eesti Maaülikooli Spordiklubi
Sander Piibemann	Jalgpallitreener II	4	067974	27.01.2016	Kuusalu	Jalgpalliklubi Kuusalu Kalev
Markus Sisas	Jalgpallitreener I	3	079059	23.01.2017	Kuusalu	Jalgpalliklubi Kuusalu Kalev , Kuusalu Jalgpalliklubi Rada
Katre Taal	Karatetreener II	4	064736	27.10.2015	Kuusalu	Karateklubi IVL
Signe Teesalu	Võrkpallitreener III	5	049928	02.06.2014	Kuusalu	
Maria Trei	Ujumistreener II	4	074104	05.07.2016	Kuusalu	Spordiklubi Keila Swimclub
Kristo-Kalvet Tursman	Jalgrattaspordi treener III	5	079608	10.04.2017	Kuusalu	MTÜ Nõmme Rattaklubi, Nõmme Rattakool
Taavi Ustav	Karatetreener I	3	075439	28.10.2016	Kuusalu	
Kristo Valdna	Jalgpallitreener I	3	080826	19.05.2017	Kuusalu	Jalgpalliklubi Kuusalu Kalev
Toivo Zoova	Sõudetreener III	5	067466	26.01.2016	Kuusalu	Tallinna Sõudeklubi Spordikool
Priit Seli	Karatetreener V	7	057167	27.01.2015	Tallinn	IVL Spordikool, Karateklubi IVL , Kuusalu Karateklubi
Rene Meimer	Kepikõnni treener III	5	057165	27.01.2015	Harjumaa	Tallinn

Sportimispaigad Kuusalu vallas ja Loksa linnas

Spordisaalid

- Kuusalu Spordikeskuse suur saal, jõusaal, aeroobikasaal, galerii
- Kuusalu Keskkooli vana võimla
- Kolga Keskkooli võimla
- Vihasoo lasteaed-alkkooli saal
- Loksa võimla
- Kolga lasteaia saal
- Viinistu spordihoone saal

Ujulad (Kuusalu, Loksa)

- Kuusalu Spordikeskuse ujula
- Loksa ujula

Staadionid

- Kuusalu Spordikeskuse staadion
- Kolga Keskkooli staadion

Palliplatsid (alevikes, külates)

- Kuusalu aleviku jalgpalliplats (Lauritsaplats)
- Kuusalu kooli palliplatsid
- Kolga jalgpalliplats
- Kolga korvpalliplats
- Kiiu korvpalliplats
- Kolgaküla palliplats
- Loksa palliplats
- Kuusalu võrkpalliplats
- Külade võrkpalliväljakud (Kaberla, Kodosoo, Saunja, Kalme, Kolga-Aabla, Pärisea, Vihasoo, Kolgaküla, Loksa rand, Andineeme, Valkla, Salmistu, Hirvli, Vanaküla, Kõnnu)
- Loksa rannajalgpalliplats

Tenniseväljakud

- Kuusalu tenniseväljakud
- Kolga kooli tenniseväljak
- Kolga sisehall
- Viinistu tenniseväljak

Suusarajad

- Kolgaküla
- Kuusalu ja Kolga koolide suusarajad

Teed ja RMK matkarajad

- Kiiu-Kuusalu kergliiklustee
- Kuusalu koolilaste tee
- Kolga koolitee
- RMK matkarajad

Veespordikohad

- Salmistu sadam
- Valka rand

Ratsutamine

- erinevad tallid

Valik parimatest tulemustest 2011-2014 spordialade kaupa

Aasta	Võistluse nimetus	Võistleja	Koht
KARATE			
2012	Juunioride Euroopa MV, kadetid	Tanel Paabo	I
2011	Põhjamaade MV, täiskasvanud	Katre Taal	III
2012	Slovakkia Karate Open-Rapid Cup, noored	Karl Taal	I
2013	Estonian Open-Tallinn Bulldog, noored	Karel Taal	II
2013	Finnish Open, kadetid	Marko Laanemets	II
2011	Latvian Grand Prix, juuniorid	Keijo Treima	4.
UJUMINE			
2013	Üle-Eestiline võistlus "Kõik meie pardikesed", 10a	Carmen Piiraja	11.
2013	Üle-Eestiline võistlus "Kõik meie pardikesed", 8a	Laura Murel	11.
2013	Üle-Eestiline võistlus "Kõik meie pardikesed", 9a	Elissa Kaarmann	18.
KERGEJÕUSTIK			
2013	Euroopa mitmevõistluse superliiga, Eesti koondvõistkond	Karol Rahuoja	III
2013	U-20 kergerõustiku EM	Taavi Tšernjavski	8.
2011-2013	Eesti noorte MV	Taavi Tšernjavski	3 kulda, 5 hõbedat, 4 pronksi
2011	Eesti noorte MV	Brain Peters	I
2013	Eesti Rukkilillemärgud	Marite Ennuste	I
2013	Tallinna Maraton, Mehed	Jaanus Kallaste	12.
JALGPALL			
2011	EJL aastalõputurniir	FC Kiuu	III
2011	Eesti MV III liiga (ida)	JK Rada	II
SUUSATAMINE			
2012	Harjumaa MV, M-12	Mart Padar	I
2012	Harjumaa MV, M-12	Armin Moks	5.
2012	Harjumaa MV, M-12	Karel Padar	7.
2013	Harjumaa MV, N-12	Anni Jõe	7.
2013	Harjumaa MV, N-12	Lisette Moks	14.
2013	Harjumaa MV, N-14	Janette Roopa	III
2014	Laskesuusatamine	Johanna Talihärm	
JALGRATTASÕIT			
2013	Eesti MV maastikukrossis, M-18	Alar Kupp	4.
2013	Eesti MV maastikukrossis, N-14	Aidi Gerde Tuisk	6.
2013	Eesti MV maantee grupisõidus, N-14	Aidi Gerde Tuisk	6.
2012	Samsungi rattamaratonide sari, M18 (kokkuvõttes)	Alar Kupp	III
2012	Eesti MV teatekrossis (Alar Kupp, Kristjan Tammaa, Joosep Agu, Stefan Lootus)	Kuusalu Rattaklubi	8.

Vallapoolne spordi tunnustamine 2010 – 2013

	2010	2011	2012	2013
Aasta spordipreemia	Aarne Idavain	Ago Katvel	Tanel Paabo	Kaido Laas
Aasta meessportlane	Taavi Tšernjavski	Taavi Tšernjavski	Taavi Tšernjavski	Taavi Tšernjavski
Aasta naisportlane	Karol Rahuoja	Karol Rahuoja	Karol Rahuoja	Karol Rahuoja
Aasta noorsportlane (noormees)	Tanel Paabo	Tanel Paabo	-	Tanel Paabo
Aasta noorsportlane (neiu)	-	Kelly Rosen	-	Kadri Ustav
Aasta treener	Priit Seli	Aarne Idavain	Elle Ardel	
Aasta invasportlane	Aivo Jõesaar	Egert Jõesaar	-	
Aasta sporditegu	Anu Kirsman (külade kümnevõistlus)	-	-	
Aasta spordiveteran				Lembit Talpsepp

Rahvaspordiga tegelevate inimeste osakaal on Kuusalu vallas väga suur, sest võimalused ja tingimused selleks on head. Valla territooriumil on liikumisharrastusteks väga head ja mitmekesised looduslikud tingimused. Lahemaa ja Põhja-Kõrvemaa looduskaitsealad, pikk veepiir, mitmekesine jõgedevõrk võimaldavad väga edukalt kasutada ära kõik võimalused tervisespordiga tegelemiseks. Suur hulk RMK matkaradu on eelduseks mitte ainult Kuusalu valla elanike tervislikele ajaviitevõimalustele, vaid ka naabervaldade rahvale ja tallinlastele väga soositud ajaviitekohaks. Kuusalu ja Loksa ujulad ning Kuusalu-Kiiu kergliiklustee on liikumisharrastuse viljelejatele ühed kõige suuremat kasutust leidavad kohad. Sellele lisandub talvisel ajal Kolgaküla suusarade võrk.

Kuusalu Spordikeskuses asuv jõusaal ja teised ruumid võimaldavad igal soovijal endale sobival ajal tegeleda tervisespordiga individuaalselt või ka kollektiivselt. Samuti on kasutuses teised valla territooriumil asuvad spordirajatised.

Kuusalu Spordikeskuse kasutatavuse tabel	2009	2010	2011	2012	2013
Piletiga külastuskordi	~18000	~14500	15142	16988	18178
s.h. kliendikaardiga külastuskordi	4260	3960	4732	5519	5945
Kehalise kasvatus tunde arv spordihoones	~760	~770	~800	~790	820
Laste taidlus- ja spordiringide arv	12	13	15	16	20
Täiskasvanute taidlus- ja spordiringide arv	13	17	15	16	15
Taidlus- ja spordiringides osalevate laste arv	210	230	250	260	300
Taidlus- ja spordiringides osalevate täiskasvanute arv	260	280	300	350	280
Üle 50 osalejaga ürituste, võistluste arv (v.a koolisisesed üritused)	11	15	16	17	28

Suurimateks rahvaspordiüritusteks on 2012-2013 projektipõhiselt toimunud „Kogume tervist!“ – mitmekesist ja regulaarset liikumisharjumust ning tervist edendavat eluviisi propageeriv ürituste sari, mille osalejateks olid eelkõige tööealised inimesed. Lisaks on toimunud projektipõhiseid tervisespordi üritusi ja sarju - Kuusalu külade kümnevõistlus, orienteerumise algõppekursused, saalihoki õppepäev, iga-aastased südamenädala üritused jne. Need on võimaldanud suurel hulgal inimestel väga väikese tasu eest või isegi tasuta osa saada näpunäidetest, kuidas oma tervise eest veel paremini hoolt kanda või omandada spordiala harrastamiseks vajalikud algtõed.

Spordi rahastamine vallaeelarvest 2011-2013

	2011	2012	2013	Kokku 3 aastat
Kuusalu Spordikeskus	186 450	195 593	212 234	594 277
Spordiklubid (treenerite tasud)	33 168	33 753	49 428	116 349
Spordiüritused	4 914	10 556	7 743	23 213
Investeeringud	11 272 Kolga-Aabla külaplatsi omaosalus	107 110 Kiiu-Kuusalu kergliiklustee omaosalus ja Kolga-Aabla külaplatsi omaosalus	0	118 382
Kokku	235 804	347 012	269 405	852 221
Eelarve kogumaht	5 862 688	7 092 943	7 917 033	20 872 664
Osakaal vallaeelarvest, %	4,02	4,89	3,40	4,08

Spordivaldkonna viimaste aastate suurim investeering oli Kuusalu Spordikeskuse ehitamine 2008. aastal ning kaudselt ka Kiiu-Kuusalu kergliiklustee rajamine 2012. aastal. Vajadus rahastuse suurendamise järele on suur.

Spordi arengueelduste analüüs

Väliskeskonna võimalused:

- *Spordibaaside koostöö, tehniliste vahendite ühiskasutus (parandada väljaspool Kuusalu valda asuvate spordibaasidega koostööd, näiteks Kõrvemaa Matka- ja Suusakeskus, Kehra Spordikeskus jt. leides ühiseid võimalusi vahendite soetamiseks ja suurvõistluste läbiviimiseks)*
- *Valla soodne asukoht, pealinna lähedus (Tallinna lähedus on soodsaks võimaluseks paljude pealinnaga seotud lastelaagrite, võistluste jt ürituste läbiviimiseks. Kaunis looduslik mitmekesisus Kuusalu vallas võimaldab korraldada väga erinevaid üritusi)*
- *ELi programmid ja projektid (võimalus taotleda erinevate projektide toetusi)*

Väliskeskonna ohud:

- *rajatised ei pea koormusele vastu (kõik rajatised ei ole ehitatud arvestades suurenenud tarbimisvajadust)*
- *rahvaränne (noorte perede linnast maale kolimine on elukalliduse tõttu pidurdunud)*

- vähenev noorte osakaal ja elanike keskmise vanuse oluline kasv pikemas perspektiivis
- Interaktiivsest meediast (arvutimängud, internet) tulenevad ohud – soodustavad väiksemat liikumisharjumust.

Sisekeskkonna tugevused:

- spordibaasid ja rajatised (Kuusalu Spordikeskus, Loksa ujula)
- erinevad spordiklubid
- head looduslikud tingimused tervisespordi ja matkamise harrastamiseks
- väljakujunenud traditsioonid
- kvalifitseeritud treenerid, õpetajad, eestvedajad
- kohaliku omavalitsuse toetus
- inimeste huvi sporditegemise vastu
- valikuvõimalused
- tippspordi olemasolu (eesti tasemel noortesport)

Sisekeskkonna nõrkused:

- klubidevaheline konkurents (laste vähesus ja lastevanemate eelarvamused tekitavad mõnikord lisapingeid)
- treenerite nõrk koostöö (puudub ühtne koordineeritud koostöö)
- laste vähesus.

Probleemid

- väärtused ja prioriteedid spordi valdkonnas kokku leppimata
Puudub arusaam, kas kõiki spordialasid tuleks toetada võrdselt või peaks panustama traditsioonilistesse ja/või edukatesse ning perspektiivikatesse aladesse. Samuti ei ole seisukohta, millisel tasemel sportlikke saavutusi vald tunnustab.
- nõrk koostöö valla ja spordiorganisatsioonide vahel
Vallal puudub ametnik, kes toetaks spordiklubide tööd, omaks ülevaadet klubide tegemistest ning pakuks vallapoolset abi.
- spordi rahastamise põhimõtted on ebaselged ja reeglid aegunud
Laste- ja noortespordi toetamist reguleeriv volikogu määrus aastast 2002 on aegunud ja vastuoluline. Uus kord on väljatöötatud, kuid seda ei suudeta rakendada.
- puudub ühtne infosüsteem
Vallas tegutsevate spordiklubide ning toimuvate spordiürituste kohta on raske infot leida. Informatsioon on hajutatud valla kodulehe, Kuusalu Spordikeskuse ning spordiklubide kodulehtede vahel.
- olemasolevad spordirajatised on amortiseerumas
Vähesse rahastamise tõttu on amortiseerumas vanemad, kuid palju kasutatavad spordirajatised. Näiteks Kolga võimla ja staadion, Kolgaküla suusabaas ja rajad.
- kasutuskõlblikke spordirajatisi ei ole piisavalt

Spordi populaarsuse kasvu ning spordiklubide tegevuse laienemise tõttu on raske leida treeningute aegu Kuusalu staadionil ning spordikeskuses. Väljaspool tõmbekeskusi on sportimisvõimalused puudulikud.

- kaugemate külade rahvale on sportimisvõimalused raskesti kättesaadavad
- Sportimisvõimalused Kuusalu vallas on koondunud suurematesse keskustesse – Kuusalu, Kolga, Loksa. Puudub ühistranspordisüsteem, mis soosiks treeningutel osalemist või spordikeskuste külastust.

Spordi visioon ja strateegilised eesmärgid

Visioon

Kuusalu vald on tervete ja sportlike inimeste kodukoht, kus spordiga tegelemise võimalused on loodud kõigile kogukonna liikmetele. Valla spordielu on mitmekesine ja mainekas, saavutustele orienteeritud, traditsioone väärtustav ning uuendusi soosiv.

Strateegilised eesmärgid aastaks 2020

- 1. Sporditegevus ja tervisesport on Kuusalu valla elanike eluviis ning igapäevasele kättesaadav**
  - ✚ Kooli- ja noortesporti populaarsus kasvab
  - ✚ Valla spordiklubid propageerivad tervisesporti, arendavad võistlussporti ja kasvatavad tippportlasi
  - ✚ Sportlike tegevustega on haaratud enamik vallaelanikest
  - ✚ Erinevatele huvigruppidele (lapsed, eakad, erivajadusega inimesed) pakutakse vajaduste ja soovide kohaseid sportimisvõimalusi
  - ✚ Iga vallaelanikule on tagatud võimalus ja tingimused spordi ja tervisespordiga tegelemiseks
- 2. Kuusalu valla spordirajatised ja inventar vastavad vallaelanike spordi- ja tervisealase tegevuse vajadustele**
  - ✚ Olemasolevad spordirajatised on korrastatud, maksimaalselt kasutuses ning õigeaegselt renoveeritud
  - ✚ Jätkuvalt rajatakse uusi kaasaegseid sportimispaiku
  - ✚ Kõik avalikud sportimispaigad on kindlustatud vajaliku spordiinventariga
- 3. Kuusalu spordielu on saavutusterohke ja mainet kujundav**
  - ✚ Kuusalu vallas on sporditraditsioonid au sees ning spordielu koordineeritud ja kaasavalt juhitud
  - ✚ Spordiga tegelevad inimesed on motiveeritud ja tiptulemusi hinnatakse kõrgelt
  - ✚ Spordiinfo jõuab igaüheni
  - ✚ Spordivaldkonnas tehakse tihedat ja sõbralikku koostööd.

I. TEGEVUSKAVA 2014 – 2016

Eesmärk 1: Sporditegevus ja tervisesport on Kuusalu valla elanike eluvis ning igapäevaelu kättesaadav

Alaesmärgid	Tegevused	Mõõdetav tulemus	Tähtaeg, täitja, rahastamine
Kooli- ja noortesporti populaarsus kasvab järjest	Kehalise kasvatuse õppetingimuste kaardistamine valla koolides (sh. inventari olemasolu)	Kehalise kasvatuse õpetajate seas läbi viia küsitlus - kuidas vastavad meie koolides kehalise kasvatuse tingimused riikliku õppekava nõuetele	2014 Vallavalitsus ja koolid Vallaeelarve (VE)
	Koolivälise spordi huviringide laiendamine	Lisandunud uued võimalused, sh ka keskustest kaugemal elavatele noortele (laste- ja noortesporti laagrid)	2015 vallavalitsus VE, välisrahastus
	Vallapoolse toetusesüsteemi uuendamine	Toimib läbipaistev rahastussüsteem	2015 Kultuuri- ja spordikomisjon Vallavalitsus VE
	Tervistavaid tegevusi toetavad ja liikumisharrastust arendavad kooli huviringid on jätkuvalt lasteasutuste päevakavas	Vastavasisuliste ringitundide arv on kasvutrendis	2015 Vallavalitsus ja koolid VE, välisrahastus
Valla spordiklubid propageerivad tervisesporti, arendavad võistlussporti ja kasvatavad tippportlasi	Spordiklubide tegevuse toetamine kaasaegsete treeningtingimuste loomisel	Tegevustoetuste süsteemi rakendamine	2015 Kultuuri- ja spordikomisjon Vallavalitsus VE
	Andekate sportlaste tegevuse tähtsustamine	Motiveerimissüsteemi rakendamine	2015 VE
	Valla meistrivõistluste korraldamine	Plaanipärased ja süsteemsed võistlused eelnevalt esitatud võistlusjuhendiga võistlused	2015 Vallavalitsus ja klubid VE, välisrahastus
Sportlike tegevustega on haaratud enamik vallaelanikest	Regulaarsete rahvaspordi ürituste korraldamine erinevatele huvigruppidele	Üritustel osalenute arv	Pidev Vallavalitsus ja klubid VE, välisrahastus

	Elukohajärgsete sportimispaikade loomine	Spordirajatised on suuremates tömbekeskustes ja külates	Pidev Vallavalitsus ja klubid VE, välisrahastus
	Perekesksete sportimisharjumuste juurutamine	Perede toetamine, soodustuste süsteemi rakendamine, laagrid	Pidev Vallavalitsus ja klubid VE, välisrahastus
Erinevatele huvigruppidele (lapsed, eakad, erivajadusega inimesed) pakutakse vajaduste ja soovide kohaseid sportimisvõimalusi	Laiem teavitamine inimestest, kes on teistsuguste vajadustega	Välja on töötatud kaasamise meelepea, mis annab head suunised nii osalejatele kui ka juhendajatele	2015 Vallavalitsus VE
	Ürituste kohandamine ka erivajadustega inimestele sobivaks	Juurdepääs ja osalemine on tagatud kõigile erivajadusega inimestele	Pidev Vallavalitsus VE, välisrahastus
	Erinevate huvigruppide kaasamine sporditegevustesse	Üritustel osalevate inimeste arv	Pidev Vallavalitsus VE
		Soodustussüsteemi rakendamine spordis osalemiseks	Pidev Vallavalitsus VE
Igale vallaelanikule on tagatud võimalus spordi ja tervisespordiga tegelemiseks	Kohaliku initsiatiivi toetamine	Kohalike sportimispaikade rajamine külatesse	Pidev Vallavalitsus ja klubid VE, välisrahastus
	Vajaduste kaardistamine ja paindliku vallasisese liikumissüsteemi rakendamine	(Kooli)busside graafikud on sobitatud sporditegevuste aegadega	2014-2015 Vallavalitsus ja klubid VE
	Tervisliku eluviisi pidev teadvustamine ja juurutamine	Tervist edendavate ürituste ja projektide arv	Pidev Vallavalitsus ja klubid Kuusalu Spordikeskus VE, välisrahastus
	Asutuste/ettevõtete kaasamine töötajate tervise tugevdamiseks	Koostöö valla spordi eestvedajatega	Pidev Vallavalitsus ja allasutused ning klubid VE, välisrahastus

Eesmärk 2: Kuusalu valla spordirajatised ja inventar vastavad vallaelanike spordi- ja tervisealase tegevuse vajadustele

Alaeesmärgid	Tegevused	Mõõdetav tulemus	Tähtaeg, täitja, rahastamine
Olemasolevad spordirajatised on korrastatud, maksimaalselt kasutuses ning õigeaegselt renoveeritud	Vajaduste kaardistamine ja spordirajatiste kasutusefektiivsuse uuringud	Spordipaikade kasutuse kord, väljarentimine jms	2015 Vallavalitsus, spordikeskus ja klubid
	Spordirajatiste efektiivsemaks haldamiseks tugisüsteemi loomine	Regulaarne ja plaanipärane hooldamine – muruniitmine, teedehooldus, valgustus	2015 Vallavalitsus, spordikeskus ja klubid
	Kolga spordiväljaku renoveerimine	Rajatud on spordiväljak, kus on võimalik läbi viia nii	2015-2016 VE, välisrahastus

		kergejõustiku kui ka jalgpallitreeninguid	
	Kolga kooli võimla renoveerimine	Kolga kooli võimla on renoveeritud	2013 Vallavalitsus ja kool VE
	Kolga tennisesisehall ja välisväljakud	Kolga tennisehall ja välisväljakud on hooldatud ja renoveeritud	2015-2016 erakapital, välisrahastus
	Kolga liuväli	Liuväli iga-aastaselt rajatud ja kasutusel	eraalgatus
	Kuusalu Spordikeskuse arendamine	jõusaal, aeroobikasaal, jalgrattahoolde ruum, võitluskunstide saal, majutus-toitlustus-kompleks, staadioni riietus/pesuruumid, lastebassein, skatepark, liuväli, ilu/tervisesalong	2015-2016 Kuusalu Spordikeskus ja vallavalitsus VE, välisrahastus
	Kolgaküla suusabaasi ja radade renoveerimine	Kaasaegne suusabaas majutuskohtadega ja suusarajad, mis võimaldavad Eesti meistrivõistluste korraldamist	2015-2016 Vallavalitsus ja klubi VE, välisrahastus
	Tervise- ja suusaradade korrastamine ja laiendamine	RMK matkarajad, korralikud suusarajad Kuusalus ja Kolgas	2015-2016 Vallavalitsus ja klubid VE, välisrahastus
	Sadamate rekonstrueerimine ja kohandamine meresportdiga tegelemiseks	Meresport areneb	2015-2016 Vallavalitsus ja sadamate valdajad VE, välisrahastus
Jätkuvalt rajatakse uusi kaasaegseid sportimispaiku	Multifunktsionaalsete välisväljakute rajamine	Rajatud on multifunktsionaalsed välisväljakud	2015-2016 Väljakute valdajad ja vallavalitsus välisrahastus ja VE
	Kergliiklusteede – Käli-Andineeme; Kiiu-Salmistu; Loksa-Kolgaküla - rajamine		2015-2016 Vallavalitsus VE, RE, välisrahastus
	Suusatunnel Kotka-Valgejõe tee alt	Rajatud on suusatunnel	2016 Vallavalitsus, klubi VE, välisrahastus
	Kuusalu kunstmurustaadion rajamine	Rajatud Kuusalu Spordikeskuse juurde või Lauritsaplatsile	2015-2016 Klubi ja vallavalitsus VE, välisrahastus
Kõik avalikud sportimispaigad on kindlustatud	Spordiinventari laenutussüsteemi rakendamine	Spordibaasides ja koolides on organiseeritud spordivahendite laenus	2015 koolid, vallavalitsus

vajaliku spordiinventariga	Tervisesõbraliku liikumise juurutamine	Promoürituste korraldamine	2015 VE, välisrahastus
	Väikevahendite ühishangete korraldamine	Vallapoolse koordinaatori ametijuhendisse panna tööülesandena	2015 Vallavalitsus VE

Eesmärk 3: Kuusalu spordielu on saavutusterohke ja mainet kujundav

Alaesmärgid	Tegevused	Mõõdetav tulemus	Tähtaeg, täitja, rahastamine
Kuusalu vallas on sporditraditsioonid au sees ning spordielu koordineeritud ja kaasvalt juhitud	Traditsiooniliste spordiürituste jätkuv korraldamine	Traditsioonilised spordivõistlused toimuvad igal aastal	Pidev Vallavalitsus ja klubid VE, välisrahastus
	Maineürituste korraldamine	Kuusalu rattaralli, Lauritsapäeva jooks ja/või mõni muu suurem võistlus on üks valla kaubamärk	Pidev Klubid, vallavalitsus VE, välisrahastus
	Valla sportlased osalevad keskmatel eri taseme spordivõistlustel	Valdade vahelised võistlused, jms	Pidev Klubid
	Valla spordikorraldaja tööerakendamine	Loodud ja täidetud vastav ametikoht	2015 Vallavalitsus VE
Spordiga tegelevad inimesed on motiveeritud ja tiptulemusi hinnatakse kõrgelt	Spordi toetamise kontseptsiooni väljatöötamine	Ühised väärtused ja põhimõtted on kokku lepitud	2015 Kultuuri- ja spordikom., vallavalitsus
	Treenerite tasustamise süsteemi korrastamine	Uus toetussüsteemi toimib	2015 Kultuuri- ja spordikom., vallavalitsus VE
	Tippportlaste toetamine ja tunnustamine	Tunnustamise süsteemi toimib ja on motiveeriv	Pidev Kultuuri- ja spordikom., vallavalitsus VE
	Sponsorite ja ettevõtjate kaasamine sporti panustamiseks	On koostatud ja ellu viidud vastastikune motivatsiooniplaan	2015 Vallavalitsus, klubid ja ettevõtjad
Spordiinfo jõuab igäheni	Valla ühtse spordiportaali loomine (mistoimub.kuusalu.ee)	Kogu spordiinfo on atraktiivselt koondatud ja kõigile hõlpsasti nähtav	2015 Vallavalitsus VE, välisrahastus
	Virtuaalmeedia maksimaalne ära kasutamine spordiinfo jagamiseks	Info liigub operatiivselt ja kiiresti	Pidev Vallavalitsus ja klubid
	Aasta spordiplaani (turundusplaani) koostamine	Kogu sporditegevus on koordineeritud ja mõtestatud	Pidev Kultuuri- ja spordikomisjon,

			vallavalitsus
Spordivaldkonnas tehakse tihedat ja sõbralikku koostööd	Koostöövõrgustiku loomine valla spordiinimeste vahel	Spordi ümarlaua regulaarne kokkukutsumine, nn mentorvõrgustiku loomine jms	Pidev Vallavalitsus ja klubid
	Vallast väljapoole suunatud spordikoostöö	Spordiklubide koostöö, ühiskoolitused ja kogemustevahetus	Pidev Klubid VE, välisrahastus, klubid
	Ühisürituste korraldamine sõprusvalla Sipooga	Kokkulepitud ja traditsioonidega koostöö toimib jätkuvalt	Pidev Vallavalitsus, klubid VE

Arengukava ülevaatamise ja uuendamise kord

Kuusalu valla spordi arengukava aastateks 2014-2020 monitooringu eestvedajaks on Kuusalu Vallavalitsus. Arengukava vaadatakse üle ja täiendatakse vastavalt vajadusele üks kord aastas enne vallaeelarve koostamist volikogu kultuuri- ja spordikomisjoni initsiatiivil (alates 2015. aastast).

Kavandatud tegevuste elluviimise vahendid nähakse ette Kuusalu valla ja valla koostööpartnerite eelarvetes. Rahalisi lisaressursse kaasatakse projektide abil Euroopa Liidu struktuurivahenditest, riiklikest tugistruktuuridest ning erasektorist.

Uue Kuusalu spordi arengukava koostamist alustatakse 2019. aastal.

Kasutatud materjalid

www.kuusalu.ee

Kuusalu valla arengukava 2013 – 2032

Kuusalu valla eelarvestrateegia 2013 – 2016

Rahvakoosoleku materjalid (november 2012)

Kuusalu visioonipäevade ideed (2011)

Kuusalu valla visioon ja erisus 2020 (2011)

Kuusalu valla arengupäeva materjalid (2006)

Enn Kirsman
Volikogu esimees